

Tutustumistehtävät - tee nämä ensimmäisenä!

Nämä tehtävät on suunnattu erityisesti niille, jotka eivät ole koskaan käyttäneet Praat-ohjelmaa. Tämä osuus on siis tarkoitus käydä läpi ensimmäisenä.

Oppimistavoitteet

- Praat-ohjelman asentaminen ja käynnistäminen
- Yleiskuva Praat-ohjelman ominaisuuksista ja tavallisimmista käyttötarkoituksista
- Itsenäinen tiedonhaku ja tuen löytäminen Praatin käyttöön
- Ruutukaappauksen (*screenshot*) tekeminen omalla koneella

Harjoituksia

1. Tutustu Praat-ohjelman yleiskuvaukseen esimerkiksi Praatin sisäisen manuaalin [Intro-osuudessa](#) (manuaalia voi lukea sekä Praat-ohjelman Help-valikoista että verkkoselaimella). Mihin tarkoitukseen arvelet itse tulevaisuudessa tarvitsevasi Praatia?
2. Käy Praat-ohjelman kotisivulla osoitteessa <https://www.praat.org/>. Tutustu ainakin pintapuolisesti sivulta löytyviin linkkeihin. Onko Praat-ohjelmaan tehty äskettäin joitakin suuria tai sinua kiinnostavia lisäyksiä? (Tiedot viimeisimmistä ohjelmapäivityksistä löytyvät Praatin kotisivulta, ks. linkki kohdassa "**Questions, problems, solutions:** 1. Many problems can be solved by upgrading to [version x.x.x](#) of Praat.")
3. Tarkista huviksesi googlaamalla, minkälaisia Praat-ohjelmaan liittyviä sivuja netistä löytyy. (Voit lisätä hakulausekkeeseen myös tieteenaloja kuvaavia sanoja, esim. "phonetics", "speech", "acoustics".) Merkitse muistiin, jos löydät sellaisia omasta mielestäsi hyödyllisiä sivuja, joihin Praat-ohjelman kotisivulta tai kurssialueelta ei ollut linkkiä.
4. Hae Praat-ohjelman lataussivulta kaikkein uusin omaan koti- tai työkoneeseesi sopiva Praat-versio ja asenna se. Tämän kurssin tarpeisiin koneellasi pitäisi olla Praat-versio **6.1.28** (20 October 2020) tai uudempi.

Praat on hyvä pitää ajan tasalla. Jos kyseinen kone on vain sinun omassa henkilökohtaisessa käytössäsi, voit myös poistaa koneessa mahdollisesti olevan vanhemman Praat-ohjelman version, jollet ole varma, että tarvitset sitä. Näin voit välttää sekaannuksia. Tätä nykyä Praat-versiot ovat kylläkin yleensä täysin yhteensopivia vanhempien versioiden kanssa, mutta eräässä kehitysvaiheessa monia vuosia sitten tietyt Praat-ohjelman valikkokomennot vaihtuivat ja myös Praatin sisällä toimivan skriptauskielen syntaksi muuttui.

5. Käynnistä Praat-ohjelma. Tarkista, että ohjelman versionumero on sama kuin se jonka aiemmin hait verkosta ja asensit. Praatin versionumero näkyy Praatin käynnistyessä ja sen voi katsoa myöhemminkin uudestaan valitsemalla objekti-ikkunan Control- tai Help-valikosta **About Praat...**

6. Tutki vuorotellen objekti-ikkunan ja Picture-ikkunan valikoiden sisältöä. Yritä keksiä, onko Praatin komentojen järjestyksellä jokin logiikka, ts. mitä yhteistä on mihinkin valikkoon sijoitetuilla komennoilla. Kaikkia komentoja ei toki tarvitse itse kokeilla - kuluta tähän tehtävään enintään kymmenen minuuttia.
7. Lataa omalle koneellesi jokin äänitiedosto ja tallenna se sopivaan paikkaan, josta itse löydät äänet helposti. (Oppitunnin yhteydessä on muutamia eri kestoisia esimerkkitiedostoja.)
8. Ota esiin kuulokkeet ja kytke ne koneeseesi. Yritä avata itse valitsemasi äänitiedosto Praat-ohjelmaan. Soita ääninäyte Praatilla (tee kaikkesi että saisit äänen kuulumaan koneellasi!). Voit katsoa taustaksi videon "[Praat-ohjelman äänieditori-ikkuna](#)".
9. Opettele tekemään omalla koneellasi ruutukaappaus (*screenshot*) ja tallentamaan tuloksena syntyvä kuva erilliseen tiedostoon (esim. **jpeg**-muodossa). Ellet tiedä, miten ruutukaappaus tehdään, etsi tietoa verkosta (ks. esim. [Wikipedia](#)).